

Oponentní posudek diplomové práce

Autorka DP: **Miroslava Říhová**

Obor: Psychologie – Speciální pedagogika

Název DP: **Řešení úkolů/problémů u žáků základní školy (se zaměřením na strategii „hádání odpovědí“)**

Vedoucí DP: Doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc.

Miroslava Říhová se ve své práci zaměřuje na fenomén hádání v situaci vyučování. Postupně směřuje k odhalení dimenzí a možných souvislostí tohoto jevu. Zaměřuje se na postižení situací, které mohou k hádání vybízet, a tím také na funkci, kterou v těchto situacích hádání plní.

Autorka nejprve vymezuje strategii hádání. Je si vědoma skutečnosti, že poměrně široké vymezení obecnější kategorie hádání (která zahrnuje řadu různých pod-kategorií) není ničím samozřejmým. Přesto však je pojem hádání možné považovat za vhodně zvolený. Nikoliv v tom smyslu, že je zde nějaký jednoznačně definovaný a objektivně existující jev zvaný hledání. Spíše je zde pojem hádání, skrze nějž (tj. v jehož perspektivě) je možné se dívat na řadu různých jevů novým způsobem.

V práci je jasně a vhodně položena výzkumná otázka, tj. „proč a za jakým účelem je žáky hádání využíváno a jaké faktory ovlivňují jeho výskyt a specifické charakteristiky?“. Také výzkumnou strategii, tj. výběr vzorku, způsob sbírání dat a jejich zpracování, lze považovat za vhodné. Kladně lze hodnotit také způsob, jakým je prováděna a v textu presentována kvalitativní analýza. Zkoumané situace jsou přehledně předkládány spolu s kontextem potřebným k porozumění. Tyto příklady jsou vhodně vloženy do analyzujícího a interpretujícího textu.

Za vhodný lze považovat také postup od identifikace určitých dimenzí strategie hádání, přes charakteristiku typických uživatelů a situací, až k popisu vývoje těchto strategií. Autorka do své analýzy zahrnuje také vliv aktivity učitele na zkoumané strategie. Kvalitativní analýza je vhodně doplněna analýzou četností užití zkoumaných strategií, které jsou presentovány v příložených tabulkách. Práce je přehledně strukturována a je psána srozumitelným a čtivým jazykem.

Jak již bylo zmíněno, v práci je do jisté míry reflektováno, že dívat se na tak rozličnou řadu jevů jako na hádání není vůbec samozřejmé. Autorka přijala tuto perspektivu a v průběhu své práce jí bohatě zhodnotila. I přes tento pozitivní výsledek bych však chtěl varovat před určitou „naturalizací“ takto široce chápaného pojmu hádání. Autorka ve svém textu osciluje mezi kritičtějším, „denaturalizujícím“ chápáním (z určitých kritérií je možné usuzovat na případné užití strategie hádání) a méně kritickým, „naturalizujícím“ chápáním široce vymezeného hádání jako určité samozřejmé danosti.

Diplomovou práci Miroslavy Říhové považuji za mimořádně kvalitní a originální a jednoznačně a vřele ji **doporučuji k publikaci**. Navrhují hodnocení známkou **výborně**.

V Praze 16. 5. 2007

Vladimír Chrz